

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 11. júla 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dohovor z Montego Bay – Článok 220 ods. 6 – Právomoci pobrežných štátov – Právomoc Súdneho dvora vykladať ustanovenia medzinárodného práva – Smernica 2005/35/ES – Znečisťovanie mora z lodí – Článok 7 ods. 2 – Dohovor Marpol 73/78 – Vypúšťanie ropných látok vo výlučnej ekonomickej zóne z cudzej lode v tranzite – Okolnosti, za akých je pobrežný štát oprávnený začať konanie voči cudzej lodi – Sloboda plavby – Ochrana morského prostredia – Škoda veľkého rozsahu alebo hrozba škody veľkého rozsahu pobrežiu, iným záujmom alebo zdrojom pobrežného mora alebo výlučnej ekonomickej zóny – Jasný objektívny dôkaz/jednoznačný dôkaz“

Vo veci C-15/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Korkein oikeus (Najvyšší súd, Fínsko) z 12. decembra 2016 a doručený Súdnemu dvoru 13. januára 2017, ktorý súvisí s konaním:

Bosphorus Queen Shipping Ltd Corp.

proti

Rajavartiolaitos,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, sudcovia J. Malenovský (spravodajca), M. Safjan, D. Šváby a M. Vilaras,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. decembra 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Bosphorus Queen Shipping Ltd Corp., v zastúpení: P. Karhu, asianajaja,
- fínska vláda, v zastúpení: J. Heliskoski, splnomocnený zástupca,
- belgická vláda, v zastúpení: J. Van Holm, C. Van Lul a L. Van den Broeck, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: fínčina.

- helénska vláda, v zastúpení: G. Karipsiadis, K. Georgiadis, M. Stellakatos, E. Tsaousi a E. Skalieri, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: B. Fodda a D. Colas, splnomocnení zástupcovia,
- holandská vláda, v zastúpení: C. S. Schillemans a M. Bulterman, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: L. Nicolae, A. Bouquet, E. Paasivirta a P. Aalto, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 28. februára 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 220 ods. 6 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, podpísaného v Montego Bay 10. decembra 1982 (*Zbierka zmlúv Spojených národov*, zv. 1833, 1834. 1835, s. 3, ďalej len „Dohovor z Montego Bay“) a článku 7 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES zo 7. septembra 2005 o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií vrátane trestných sankcií za trestné činy v oblasti znečistenia (Ú. v. EÚ L 255, 2005, s. 11), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/123/ES z 21. októbra 2009 (Ú. v. EÚ L 280, 2009, s. 52) (ďalej len „smernica 2005/35“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Bosphorus Queen Shipping Ltd Corp. (ďalej len „Bosphorus“), ktorá je vlastníkom lode na suchý náklad Bosphorus Queen zaregistrovanej v Paname, a Rajavartiolaitos (služba ochrany hraníc, Fínsko), týkajúceho sa pokuty, ktorú služba ochrany hraníc uložila tejto spoločnosti v dôsledku vypustenia ropných látok, ktorého sa dotknutá loď dopustila vo výlučnej ekonomickej zóne („VEZ“) Fínska.

Právny rámec

Medzinárodné právo

Dohovor o opatreniach na šírom mori z roku 1969

- 3 Medzinárodný dohovor o opatreniach na šírom mori v prípade nehôd spojených s ropným znečistením bol uzatvorený 29. novembra 1969 v Bruseli (*Zbierka zmlúv Spojených národov*, zv. 970, s. 211, ďalej len „Dohovor o opatreniach na šírom mori z roku 1969“). Únia ani viaceré z jej členských štátov nie sú stranami tohto dohovoru. Na druhej strane však Fínska republika a Panama sú stranami tohto dohovoru.
- 4 V zmysle článku I ods. 1 uvedeného dohovoru strany tohto dohovoru „sú oprávnené prijať také opatrenia na šírom mori, ktoré sú potrebné na zabránenie, zmiernenie alebo odstránenie vážneho a bezprostredného nebezpečenstva ich pobrežiu alebo podobným záujmom zo znečisťovania alebo hrozby znečisťovania mora ropnými látkami v súvislosti s námornou nehodou alebo úkonmi súvisiacimi s takouto nehodou, o ktorých možno odôvodnene predpokladať, že spôsobia vážne škodlivé následky“.

5 Článok II ods. 4 Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969 stanovuje:

„Na účely tohto dohovoru:

...

4. pojem ‚podobné záujmy‘ sú záujmy pobrežného štátu priamo dotknuté alebo ohrozené námornou nehodou, ako napríklad:

- a) námorné, pobrežné, prístavné činnosti alebo činnosti v ústí, vrátane rybolovných činností, ktoré predstavujú základný prostriedok živobytia dotknutých osôb;
- b) turistické atrakcie príslušnej oblasti;
- c) zdravie pobrežného obyvateľstva a blaho dotknutej oblasti vrátane zachovania živých zdrojov mora, ako aj fauny a flóry.“

Dohovor Marpol 73/78

6 Medzinárodný dohovor o zabránení znečisťovaniu z lodí, podpísaný v Londýne 2. novembra 1973, zmenený protokolom zo 17. februára 1978 (ďalej len „dohovor Marpol 73/78“), zavádza pravidlá predchádzania a boja proti znečisťovaniu morského prostredia.

7 Únia nie je stranou tohto dohovoru. Naopak Fínska republika, rovnako ako všetky ostatné členské štáty EÚ, je stranou tohto dohovoru.

8 Pravidlá týkajúce sa zabráneniu znečisťovania ropnými látkami sú uvedené v prílohe I dohovoru Marpol 73/78.

9 V pravidle 1 bode 11 prílohy I tohto dohovoru sa definuje osobitná oblasť ako „morská oblasť, ktorá si z uznaných technických dôvodov v dôsledku jej oceánografickej a ekologickej situácie, ako aj vzhľadom na osobitnú povahu dopravy v tejto oblasti, vyžaduje prijatie osobitných záväzných postupov na zabránenie znečisteniu morí ropnými látkami“. Na účely tejto prílohy sa medzi osobitnými oblasťami nachádza oblasť Baltického mora, ktoré zahŕňa Baltické more ako také, ako aj Botnický záliv, Fínsky záliv a prístup do Baltického mora ohraničený rovnobežkou Skaw v Skagerraku na 57°44,8' severnej zemepisnej šírky.

10 V prílohe I uvedeného dohovoru pravidlo 15 jeho časti C, ktoré sa týka „kontroly vypúšťania ropných látok vyplývajúcich z prevádzky“, stanovuje:

„1. Ak ustanovenia pravidla 4 tejto prílohy a odseky 2, 3 a 6 tohto pravidla nestanovujú inak, akékoľvek vypúšťanie ropných látok alebo ropných zmesí z lodí je zakázané.

...

B. Vypúšťania vo vnútri osobitných oblastí

3 Akékoľvek vypúšťanie ropných látok alebo ropných zmesí z lodí s hrubou tonážou 400 ton a viac sa zakazuje, ibaže by boli splnené všetky podmienky uvedené nižšie:

1 loď sa plaví;

- 2 zmes ropných látok je prefiltrovaná cez zariadenie na filtrovanie ropných látok, ktoré spĺňa požiadavky uvedené v pravidle 14.7 tejto prílohy;
- 3 obsah ropných látok nezriedeného odpadu nepresahuje 15 častíc na milión;
- 4 zmes ropných látok nepochádza zo stokových priestorov čerpacích staníc nákladu na palube ropných tankerov; a
- 5 zmes ropných látok v prípade ropných tankerov nie je zmiešaná s ropnými zvyškami nákladu.“

Dohovor z Montego Bay

- 11 Dohovor z Montego Bay nadobudol účinnosť 16. novembra 1994. Jeho uzavretie bolo v mene Európskej únie schválené rozhodnutím Rady 98/392/ES z 23. marca 1998 (Ú. v. ES L 179, 1998, s. 1; Mim. vyd. 04/003, s. 260).
- 12 Podľa znenia článku 1 tohto dohovoru:

„1. „oblasť“ znamená dno morí a oceánov a ich podložie za hranicami národnej jurisdikcie;

...

(4) „znečistenia morského prostredia“ znamená priame alebo nepriame zanesenie látok človekom alebo energie do morského prostredia vrátane ústia riek, ktoré majú alebo môžu mať také zhubné účinky ako je poškodenie živých zdrojov a morského života, ohrozenie ľudského zdravia, zabránenie morskej činnosti vrátane rybolovu a iného legitímneho využívania mora, zhoršenie úžitkovej kvality morskej vody a obmedzenie podmienok pre rekreáciu;

...“

- 13 Článok 56 uvedeného dohovoru s názvom „Práva, jurisdikcia a povinnosti pobrežného štátu vo [VEZ]“ stanovuje:

„1. Vo [VEZ] má pobrežný štát:

- a) zvrchované práva s cieľom prieskumu a využívania, zachovávania prírodných zdrojov živých aj neživých a hospodárenia s nimi, morského dna a jeho podložia a vôd ležiacich nad nimi s ohľadom na inú činnosť, ktorá sa dotýka hospodárskeho využívania a prieskumu zóny, ako aj výroby energie pomocou vody, morských prúdov a vetra;
- b) jurisdikciu v súlade s príslušnými ustanoveniami tohoto Dohovoru s ohľadom na:
 - i) zriaďovanie a využívanie umelých ostrovov, zariadení a stavieb,
 - ii) morský vedecký výskum,
 - iii) ochranu a zachovanie morského prostredia,
- c) iné práva a povinnosti stanovené týmto Dohovorom.“

- 14 Článok 58 Dohovoru z Montego Bay, týkajúci sa „Práv a povinností, iných štátov vo VEZ“, stanovuje:

„1. [Vo VEZ] využívajú všetky štáty, či už pobrežné alebo vnútrozemské, s výhradou príslušných ustanovení tohoto Dohovoru, slobody o ktorých je zmienka v článku 87, a síce slobody plavby, preletu, kladenia podmorských káblov, potrubí a iných spôsobov využívania mora dotýkajúcich sa týchto medzinárodným právom uznávaných slobôd [iných medzinárodným právom uznávaných spôsobov

využívania mora dotýkajúcich sa týchto slobôd – *neoficiálny preklad*], ktoré sú spojené s prevádzkou lodí, lietadiel, podmorských káblov a potrubí a ktoré sú zlučiteľné s ostatnými ustanoveniami tohoto dohovoru.“

2. Články 88 až 115 a ostatné príslušné pravidlá medzinárodného práva sa aplikujú na [VEZ], pokiaľ sú zlučiteľné s touto časťou.

3. Pri výkone svojich práv a plnení svojich povinností podľa tohoto Dohovoru, štáty musia brať vo [VEZ] náležitým spôsobom ohľad na práva a povinnosti pobrežného štátu, sú povinné dodržiavať zákony a predpisy ním prijaté v súlade s ustanoveniami tohoto Dohovoru a inými normami medzinárodného práva potiaľ, pokiaľ sú zlučiteľné s touto časťou.“

15 Článok 61 ods. 1 až 4 tohto dohovoru, týkajúci sa „Zachovania živých zdrojov“, stanovuje:

„1. Pobrežný štát určí prípustný úlovok živých zdrojov vo svojej [VEZ].

2. Pobrežný štát s ohľadom na najlepšie vedecké údaje, ktoré má k dispozícii, zabezpečuje prostredníctvom príslušných opatrení v oblasti ochrany a riadenia, aby zachovanie živých zdrojov vo výlučnej ekonomickej zóne nebolo ohrozené ich nadmernou ťažbou. Podľa potreby bude pobrežný štát za týmto účelom spolupracovať s príslušnými oblasťami a univerzálnymi medzinárodnými organizáciami.

3. Takéto opatrenia budú zamerané na udržanie alebo obnovenie lovených druhov na úrovniach, ktoré môžu zabezpečiť maximálne dosiahnuteľný výťažok, ktorý je určený príslušnými faktormi ekonomiky a životného prostredia, vrátane ekonomických potrieb pobrežných rybolovných spoločností a zvláštnych požiadaviek rozvojových štátov a budú brať ohľad na spôsoby rybolovu, vzájomnú závislosť druhov a na všetky všeobecne odporúčané medzinárodné minimálne normy podoblastné, oblastné alebo univerzálne.

4. Pri vydávaní takýchto opatrení vezme pobrežný štát do úvahy dôsledky pre tie druhy, ktoré sú spojené s lovenými druhmi alebo sú na nich závislé s ohľadom na ich zachovanie alebo obnovenie na úroveň, pod ktorou by bola vážne ohrozená ich reprodukcia.“

16 Podľa článku 194 ods. 5 tohto dohovoru:

„Opatrenia prijaté v súlade s touto časťou zahŕňajú také opatrenia, ktoré sú nevyhnutné pre ochranu a zachovanie vzácnych alebo zraniteľných ekologických systémov, ako aj prírodného životného prostredia druhov rýb, ktorých zásoby sú vyčerpané, vystavené ohrozeniu alebo nebezpečenstvu a pre ostatné formy života v mori.“

17 Článok 211 tohto dohovoru s názvom „Znečisťovanie z lodí“ vo svojich odsekoch 1 a 7 uvádza:

„1. Štáty, konajúc prostredníctvom príslušných medzinárodných organizácii alebo všeobecnej diplomatickej konferencie, stanovujú medzinárodné normy a štandardy na zabránenie, zníženie a kontrolu znečisťovania morského prostredia z lodí a rovnakým spôsobom budú tam, kde je to vhodné, podporovať prijatie systémov morských ciest zameraných na minimalizáciu nebezpečenstva vzniku nehôd, ktoré by mohli zapríčiniť znečisťovanie morského prostredia, vrátane pobrežia a s ním spojených záujmov pobrežných štátov. Tieto normy a štandardy budú rovnakým spôsobom podľa potreby preskúmané.

...

7. Medzinárodné normy a štandardy uvedené v tomto článku, okrem iného, zahrňujú povinnosti okamžite oznámiť pobrežným štátom, ktorých pobrežie alebo záujmy by mohli byť dotknuté nehodami, tieto nehody vrátane morských havárií, ktoré zahrňujú vypúšťanie látok alebo ich pravdepodobnosť.“

- 18 Článok 220 Dohovoru z Montego Bay s názvom „Zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov zo strany pobrežných štátov“ v odsekoch 3 až 6 stanovuje právomoci, na základe ktorých je pobrežný štát oprávnený prijať opatrenia proti lodi, ktorá porušila medzinárodné normy a štandardy vzťahujúce sa na znečisťovanie z lodí v jeho VEZ. Tieto odseky znejú takto:

„3. Tam, kde existujú jasné dôvody sa domnievať, že loď plávajúca [VEZ] alebo pobrežným morom niektorého štátu porušila v tejto [VEZ] alebo v pobrežnom mori platné medzinárodné normy a štandardy alebo zákony a nariadenia, ktoré zodpovedajú takým medzinárodným normám a štandardom, ktoré boli prijaté na zabránenie, zníženie a kontrolu znečisťovania z lodí a uplatňujú sa, môže tento štát od lode požadovať informáciu ohľadom totožnosti a prístavu jej registrácie, jej posledného a budúceho prístavu alebo zastávky a ostatné nevyhnutné informácie potrebné pre zistenie, či k porušeniu došlo.

4. Štáty príjmu zákony a nariadenia a vykonávajú iné opatrenia preto, aby lode plávajúce pod ich vlajkou vyhovelí žiadostiam o informácie podľa ods. 3.

5. Tam, kde existujú rovnaké dôvody sa domnievať, že loď plávajúca [VEZ] alebo pobrežným morom nejakého štátu porušila v tejto [VEZ] alebo v pobrežnom mori platné medzinárodné normy a štandardy alebo zákony a nariadenia tohto štátu, ktoré zodpovedajú takýmto medzinárodným normám a štandardom prijatým na zabránenie, zníženie a kontrolu znečisťovania z lodí, a uplatňujú ich, a porušenie viedlo k podstatnému vypúšťaniu látok, ktoré spôsobilo vážne znečistenie morského prostredia alebo ho ohrozilo, môže tento štát vykonať fyzickú prehliadku lode v súvislosti s prípadom takéhoto porušenia, pokiaľ loď odmietla poskytnúť informáciu alebo ak je informácia poskytnutá loďou očividne v rozpore so skutočnou situáciou alebo ak okolnosti prípadu takúto prehliadku oprávňujú.

6. Tam, kde existujú jasné objektívne dôkazy, že loď plávajúca [VEZ] alebo pobrežným morom niektorého štátu sa dopustila v tejto [VEZ] alebo v pobrežnom mori porušenia platných medzinárodných noriem a štandardov alebo zákonov a nariadení to[h]to štátu, ktoré zodpovedajú takým medzinárodným normám a štandardom, ktoré boli prijaté na zabránenie, zníženie a kontrolu znečisťovania loďami a uplatňujú ich, a toto porušenie viedlo k vypúšťaniu látok, ktoré spôsobilo škodu [veľkého rozsahu – *neoficiálny preklad*] alebo hrozilo spôsobením škody [veľkého rozsahu – *neoficiálny preklad*] pobrežiu alebo iným záujmom pobrežného štátu, zdrojom jeho pobrežného mora alebo [VEZ], môže tento štát pri dodržaní ustanovení oddielu 7 a za predpokladu, že ho k tomu dôkazy oprávňujú, začať konanie vrátane zadržania lode v súlade so svojimi zákonmi.“

- 19 Článok 221 tohto dohovoru, nazvaný „Opatrenia na zabránenie znečisťovaní[u] spôsoben[ému] haváriami na mori“, stanovuje:

„1. Nič v tejto časti nie je na ujmu práva štátov podľa medzinárodného práva ako obyčajového, tak aj zmluvného, prijímať a presadzovať opatrenia za hranicami pobrežného mora, ktoré sú úmerné hroziacej alebo skutočnej škode, za účelom ochrany svojho pobrežia alebo svojich záujmov, vrátane rybolovu, pred znečistením alebo hrozbou znečistenia v dôsledku havárie na mori alebo činnosti spojenej s takouto haváriou, od ktorej sa dá rozumne očakávať, že bude mať vážne škodlivé následky.

2. Pre účely tohoto článku znamená ‚havária na mori‘ zrážku lodí, nabehnutie na plytčinu alebo inú plavebnú nehodu alebo udalosť na palube lode alebo mimo nej, ktorá má za následok materiálnu škodu na lodi alebo jej náklade.“

- 20 Článok 237 uvedeného dohovoru, týkajúci sa záväzkov vyplývajúcich z iných dohovorov na ochranu a zachovanie morského prostredia, stanovuje:

„1. Ustanovenia tejto časti nie sú na ujmu konkrétnych záväzkov, ktoré štáty podľa zvláštnych dohovorov a dohôd prijali a uzatvorili pred tým a ktoré sa týkajú ochrany a zachovania morského prostredia a dohôd, ktoré môžu byť uzatvorené na podporu všeobecných zásad vytýčených v tomto Dohovore.

2. Konkrétne záväzky prijaté štátmi podľa zvláštnych dohovorov ohľadom ochrany a zachovania morského prostredia sa budú vykonávať spôsobom, ktorý je zlučiteľný so všeobecnými zásadami a cieľmi tohoto Dohovoru.“

Viedenský dohovor

- 21 Viedenský dohovor o zmluvnom práve bol podpísaný vo Viedni 23. mája 1969 (*Zbierka zmlúv Spojených národov*, zv. 1155, s. 331, ďalej len „Viedenský dohovor“).

- 22 Podľa článku 31 tohto dohovoru s názvom „Všeobecné pravidlo výkladu“:

„1. Zmluva sa musí vykladať dobromyseľne, v súlade s obvyklým významom, ktorý sa dáva výrazom v zmluve v ich celkovej súvislosti, a takisto s prihliadnutím na predmet a účel zmluvy.

...

3. Spolu s celkovou súvislosťou bude sa brať zreteľ:

...

c) na každé príslušné pravidlo medzinárodného práva použiteľné vo vzťahoch medzi stranami.

...“

- 23 Článok 32 tohto dohovoru, nazvaný „Doplňkové prostriedky výkladu“, znie:

„Doplňkové prostriedky výkladu, včítane prípravných materiálov na zmluve a okolností, za ktorých sa zmluva uzavrela, možno použiť buď pre potvrdenie významu, ktorý vyplýva z použitia článku 31, alebo pre určenie významu, keď výklad urobený podľa článku 31

- a) buď ponecháva význam nejednoznačným alebo nejasným; alebo
- b) vedie k výsledku, ktorý je zrejme protizmyselný alebo nerozumný.“

Právo Únie

- 24 Odôvodnenia 1 až 4 a 12 smernice 2005/35 znejú takto:

„1. Politika Spoločenstva v oblasti námornej bezpečnosti má za cieľ vysokú úroveň bezpečnosti a ochrany životného prostredia a zakladá sa na chápaní, že všetky strany zapojené do prepravy tovaru cez moria zodpovedajú za to, že lode používané vo vodách Spoločenstva spĺňajú platné pravidlá a normy.

2. Materiálové normy všetkých členských štátov pre vypúšťanie znečisťujúcich látok z lodí vo všetkých členských štátoch sú založené na dohovore Marpol 73/78; tieto pravidlá však denne ignoruje veľmi veľký počet lodí plaviacich sa vo vodách Spoločenstva bez toho, aby sa uskutočnila náprava.
3. Vykonávanie dohovoru Marpol 73/78 vykazuje nezrovnalosti medzi členskými štátmi, a preto je potrebné harmonizovať jeho vykonávanie na úrovni Spoločenstva; najmä prax členských štátov pri ukladaní sankcií za vypúšťanie znečisťujúcich látok z lodí vykazuje značné rozdiely.
4. Opatrenia odrádzajúceho charakteru tvoria integrálnu súčasť politiky Spoločenstva v oblasti námornej bezpečnosti, pretože zabezpečujú spojenie medzi zodpovednosťou každej strany zapojenej do námornej prepravy znečisťujúceho tovaru a jej vystavením sa sankciám; na dosiahnutie účinnej ochrany životného prostredia sú preto potrebné účinné, odrádzajúce a primerané sankcie.

...

12. Ak existuje jasný objektívny dôkaz, že vypúšťanie spôsobuje veľké škody alebo hrozbu veľkej škody, členské štáty by mali predložiť vec svojim príslušným orgánom s cieľom začať konanie v súlade s článkom 220 [Dohovoru z Montego Bay].“

25 Článok 1 tejto smernice stanovuje:

„1. Účelom tejto smernice je začleniť medzinárodné normy o znečisťovaní z lodí do práva Spoločenstva a zabezpečiť, aby sa osobám zodpovedným za vypúšťanie znečisťujúcich látok uložili primerané sankcie vrátane trestných sankcií, s cieľom zlepšiť námornú bezpečnosť a ochranu morského prostredia pred znečisťovaním z lodí.

2. Táto smernica nebráni členským štátom, aby voči znečisťovaniu z lodí prijali prísnejšie opatrenia v súlade s medzinárodným právom.“

26 Článok 3 ods. 1 písm. b) a d) tejto smernice uvádza:

„1. Táto smernica sa v súlade s medzinárodným právom vzťahuje na vypúšťanie znečisťujúcich látok:

...

b) v teritoriálnych vodách členského štátu;

...

d) vo [VEZ] alebo v rovnocennej zóne členského štátu, zriadenej v súlade s medzinárodným právom...“

27 Článok 7 smernice 2005/35, nazvaný „Donucovacie opatrenia zo strany pobrežných štátov týkajúce sa lodí v režime tranzit“, vo svojom odseku 2 stanovuje:

„Ak existuje jednoznačný objektívny dôkaz, že sa loď plaviaca sa v oblastiach uvedených v článku 3 ods. 1 písm. b) alebo d) dopustila v oblasti uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. d) porušenia, ktorého dôsledkom bolo vypustenie, ktoré spôsobilo škodu veľkého rozsahu alebo hrozbu škody veľkého rozsahu v pobrežnom pásme, alebo príbuzných záujmov dotknutého členského štátu alebo na zdrojoch v oblastiach uvedených v článku 3 ods. 1 písm. b) alebo d), štát, pokiaľ časť XII oddiel 7 [Dohovoru z Montego Bay] neustanovuje inak, a za predpokladu, že dôkazy to potvrdzujú, odovzdá prípad príslušným orgánom s cieľom začatia konania, vrátane konania o zadržaní lode v súlade s vnútroštátnym právom.“

Fínske právo

- 28 Smernica 2005/35 bola prebratá do fínskeho práva najmä prostredníctvom merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009) [zákon č. 1672/2009 o ochrane životného prostredia pri námornej doprave].
- 29 Kapitola 3 tohto zákona, nazvaná „Pokuta v prípade vypúšťania ropných látok“, vo svojom § 1 ods. 1 prvom pododseku stanovuje:

„Porušenie zákazu vypúšťať ropné látky alebo zmesi v teritoriálnych vodách alebo vo [VEZ] Fínska, ktorý je upravený v kapitole 2 § 1, sa potrestá pokutou (*pokuta za vypúšťanie ropných látok*), pokiaľ vypustené ropné látky alebo zmesi nemožno na základe ich množstva alebo ich účinkov považovať za bezvýznamné. Za porušenie zákazu vypúšťať ropné látky, ktorého sa cudzia loď dopustila pri tranzite cez [VEZ] Fínska, sa však pokuta uloží len vtedy, keď vypúšťanie vo veľkom rozsahu poškodí alebo hrozí poškodením pobrežia Fínska alebo súvisiacich záujmov Fínska, alebo všetkých zdrojov v pobrežnom mori či vo [VEZ] Fínska.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 30 Podľa služby ochrany hraníc loď Bosphorus Queen vypustila 11. júla 2011 do mora ropné látky pri tranzite vo fínskej VEZ.
- 31 K tomuto vypúšťaniu došlo na hranici tejto VEZ vo vzdialenosti približne 25 až 30 km od fínskeho pobrežia. Vypustené ropné látky sa rozšírili v páse dlhom približne 37 km a širokom približne 10 m, pričom celková plocha pokrytá vypustenými látkami bola odhadnutá približne na 0,222 km² a jej objem bol v rozpätí 0,898 až 9,050 m³.
- 32 Vnútroštátny súd spresňuje, že fínske orgány neprijali opatrenia boja proti vypúšťaniu týchto ropných látok. Nedošlo tiež k nijakému oznámeniu o tom, že by tieto ropné látky zasiahli pobrežie, ani sa nepreukázalo, že by vypustenie týchto ropných látok spôsobilo konkrétnu škodu.
- 33 Naopak, keď táto loď prichádzajúca z Petrohradu (Rusko) znova prechádzala cez fínsku VEZ, služba ochrany hraníc rozhodnutím z 23. júla 2011 na jednej strane uložila spoločnosti Bosphorus v rámci dočasného opatrenia povinnosť zaplatiť zábezpeku vo výške 17 112 eur na zabezpečenie úhrady sumy prípadnej pokuty, ktorá jej bude uložená za vypúšťanie ropných látok z tejto lode, a tiež povinnosť zastaviť loď. Po zaplatení tejto zábezpeky 25. júla 2011 mohla loď pokračovať v plavbe.
- 34 Riziká vyplývajúce z predmetného vypúšťania ropných látok boli predmetom stanoviska, ktoré poskytol 26. júla 2011 Suomen ympäristökeskus (Fínsky inštitút pre životné prostredie) službe ochrany hraníc. Environmentálne dopady tohto vypúšťania ropných látok boli posudzované na základe minimálne odhadovaného rozsahu vypúšťania. Z tohto stanoviska vyplýva toto:
- Prinajmenšom časť ropných látok sa mohla dostať do fínskych pobrežných oblastí. Pokiaľ by sa takéto ropné látky dostali do pobrežnej oblasti, narúšali by jej využívanie na rekreačné účely.
 - V blízkosti miesta vypúšťania časť ropných látok ďalej ovplyvňovala šíre more.
 - Vypustené ropné látky škodia priaznivému vývoju stavu životného prostredia v Baltskom mori.
 - Vypustené ropné látky ohrozili vtáctvo, ktoré na širom mori hľadá potravu a odpočinok.
 - Ropné látky poškodili fytoplanktón a zooplanktón. Zložky ropných látok sa odovzdávajú ďalej v potravinovom reťazci.

- Vypustené ropné látky pravdepodobne priamo poškodili populáciu pichľavky žijúcej v povrchových vodách širého mora, takže nie je možné vylúčiť, že to bude mať negatívne účinky na úrovni rybných zdrojov.
 - V tejto oblasti je silná sedimentácia a je pravdepodobné, že časť zložiek ropných látok sa dostane na morské dno a ovplyvní ich faunu.
 - V blízkosti uvedenej oblasti sa nachádza množstvo cenných prírodných oblastí, ktoré sú súčasťou siete Natura 2000.
 - Čas vypúšťania ropných látok bol mimoriadne nevýhodný pre populácie morského vtáctva, pretože tieto populácie mali vtedy ešte mláďatá neschopné letu, žijúce vo veľkých kolóniách morskej oblasti rozprestierajúcej sa od najvzdialenejších ostrovov polostrova Hanko (Fínsko) až po ostrovné more (tzv. Archipelago Sea), a mláďatá kajky morskej sa pohybujú vo veľkej vzdialenosti od pobrežia.
 - V čase vypúšťania ropných látok sa v oblasti pred polostrovom Hanko nachádzali desaťtisíce kajok morských. Vypúšťanie ropných látok spôsobilo veľké nebezpečenstvo pre populáciu morského vtáctva fínskeho pobrežia.
- 35 Rozhodnutím zo 16. septembra 2011 služba ochrany hraníc uložila spoločnosti Bosphorus pokutu vo výške 17 112 eur za vypúšťanie ropných látok z dôvodu, že toto vypúšťanie spôsobilo alebo hrozilo spôsobením škody veľkého rozsahu pobrežiu alebo iným záujmom Fínskej republiky alebo zdrojom nachádzajúcim sa v pobrežnom mori alebo vo fínskej VEZ.
- 36 Bosphorus, ako aj prevádzkovateľ lode následne podali žalobu na Helsingin käräjäoikeus (Súd prvého stupňa Helsinki, Fínsko) rozhodujúci ako námorný súd, v ktorej navrhovali zrušiť rozhodnutia z 23. júla a 16. septembra 2011, ktorými sa stanovuje zábezpeka a pokuta za vypúšťanie týchto ropných látok. Tvrdili najmä, že toto vypúšťanie nespôsobilo škodu veľkého rozsahu životnému prostrediu a že výlučne súdne orgány vlajkového štátu plavidla, konkrétne Panamy, majú právomoc na prejednanie tejto veci.
- 37 Helsingin käräjäoikeus (Súd prvého stupňa Helsinki) považoval vo svojom rozsudku z 30. januára 2012 za preukázané, že dotknutá loď vypustila do mora minimálne 900 litrov ropných látok. V priebehu konania, v nadväznosti na ktoré bol tento rozsudok vyhlásený, Helsingin käräjäoikeus (Súd prvého stupňa Helsinki) vypočul ako svedka odborníka z fínskeho inštitútu pre životné prostredie. Ďalej sa domnieval, že s prihliadnutím na dôkazy, ktoré mal k dispozícii, vypúšťanie ropných látok mohlo spôsobiť škody veľkého rozsahu v zmysle kapitoly 3 § 1 zákona (1672/2009). Z týchto dôvodov Helsingin käräjäoikeus (Súd prvého stupňa Helsinki) žalobu zamietol.
- 38 Na základe odvolania, ktoré Bosphorus podala na Helsingin hovioikeus (Odvolací súd Helsinki, Fínsko), tento súd oslobodil túto spoločnosť od povinnosti zaplatiť pokutu za vypúšťanie ropných látok z dôvodu, že táto povinnosť prináleží prevádzkovateľovi lode, ktorého totožnosť bola známa.
- 39 Služba ochrany hraníc preto podala dovolanie na Korkein oikeus (Najvyšší súd, Fínsko), ktorý toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil na Helsingin hovioikeus (Odvolací súd Helsinki), aby posúdil, či existuje dôvod v zmysle kapitoly 3 § 1 zákona o ochrane životného prostredia, ktorý by odôvodňoval uloženie pokuty za vypúšťanie ropných látok.
- 40 Rozhodnutím z 18. novembra 2014 tento odvolací súd konštatoval, že z dôkazov, ktoré mu boli predložené, vyplýva, že existovalo riziko, že predmetné vypúšťanie ropných látok spôsobí škody veľkého rozsahu pobrežiu alebo iným záujmom Fínskej republiky, alebo prírodným zdrojom v pobrežnom mori alebo vo fínskej VEZ. V dôsledku toho zamietol odvolanie podané proti rozhodnutiu Helsingin käräjäoikeus (Súd prvého stupňa Helsinki).

- 41 Bosphorus podala dovolanie na Korkein oikeus (Najvyšší súd, Fínsko) s cieľom zrušiť rozhodnutie Helsingin hovioikeus (Odvolací súd Helsinki), rozhodnutie Helsingin käräjäoikeus (Súd prvého stupňa Helsinki), ako aj rozhodnutia z 23. júla a 16. septembra 2011 a s cieľom zrušiť pokutu za vypúšťanie ropných látok.
- 42 Práve za týchto podmienok Korkein oikeus (Najvyšší súd, Fínsko) prerušil konanie a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa pojem ‚pobrežie alebo iné záujmy‘ uvedený v článku 220 ods. 6 Dohovoru [z Montego Bay], resp. pojem ‚pobrežné pásmo alebo príbuzné záujmy‘ uvedený v článku 7 ods. 2 smernice [2005/35] vykladať podľa definície pojmu ‚pobrežie alebo podobné záujmy‘ uvedeného v článku II bode 4 [Dohovoru o opatreniach na širom mori z roku 1969]?
 2. Podľa definície uvedenej v článku II bode 4 písm. c) Dohovoru o opatreniach na širom mori z roku 1969 dotknutého v prvej otázke sa pojem ‚podobné záujmy‘ týka najmä blaha dotknutej oblasti vrátane zachovania morských biologických zdrojov, ako aj fauny a flóry. Platí toto ustanovenie aj pre zachovanie biologických zdrojov, fauny a flóry vo [VEZ], alebo sa toto ustanovenie týka len zachovania záujmov pobrežnej oblasti?
 3. V prípade zápornej odpovede na otázku položenú v bode 1, čo sa myslí pod pojmom ‚pobrežie alebo iné záujmy‘ uvedeným v článku 220 ods. 6 dohovoru, resp. pojmom ‚pobrežné pásmo a príbuzné záujmy‘ uvedeným v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35/ES?
 4. Čo znamená pojem ‚zdroje jeho pobrežného mora alebo [VEZ]‘ uvedený v článku 220 ods. 6 Dohovoru [z Montego Bay], ako aj pojem ‚zdroje [v teritoriálnych vodách a vo VEZ]‘ uvedený v článku 7 ods. 2 smernice [2005/35]? Majú sa za biologické zdroje považovať len lovené druhy alebo pod tento pojem spadajú aj druhy, ktoré sú spojené s lovenými druhmi alebo sú na nich v zmysle článku 61 ods. 4 Dohovoru [z Montego Bay] závislé, ako napríklad rastlinné a živočíšne druhy, ktoré lovené druhy využívajú ako potravu?
 5. Ako sa má vykladať pojem ‚hrozilo spôsobením‘ uvedený v článku 220 ods. 6 Dohovoru [z Montego Bay] a v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35/ES? Treba povahu tejto hrozby definovať pomocou pojmu abstraktného alebo konkrétneho rizika, či iným spôsobom?
 6. Má sa pri posúdení podmienok právomoci pobrežného štátu, ktoré sú stanovené v článku 220 ods. 6 Dohovor [z Montego Bay] a v článku 7 ods. 2 smernice [2005/35], vychádzať z toho, že spôsobené alebo hroziace škody veľkého rozsahu predstavujú vážne znečistenie morského prostredia, ktoré bolo spôsobené alebo ktoré hrozilo v zmysle článku 220 ods. 5 Dohovoru [z Montego Bay]? Ako treba definovať vážne znečistenie morského prostredia a ako je nutné vziať ho do úvahy pri posudzovaní spôsobených alebo hroziacich škôd veľkého rozsahu?
 7. Ktoré okolnosti treba vziať do úvahy pri posudzovaní závažnosti spôsobených alebo hroziacich škôd? Má sa pri posudzovaní vziať do úvahy napr. trvanie a geografický rozsah negatívnych účinkov, ktoré sa prejavujú vo forme škody? V prípade kladnej odpovede: ako sa má posúdiť trvanie a rozsah škôd?
 8. V smernici 2005/35 sa stanovujú minimálne normy a nebráni sa členským štátom v tom, aby v súlade s medzinárodným právom verejným prijali prísnejšie opatrenia proti znečisťovaniu morí z lodí (článok 1 ods. 2). Platí možnosť uplatniť prísnejšie predpisy pre článok 7 ods. 2 smernice 2005/35, v ktorom je upravená právomoc pobrežného štátu zakročiť proti lodi v tranzite?
 9. Je potrebné pri výklade podmienok právomoci pobrežného štátu, ktoré sú stanovené v článku 220 ods. 6 Dohovoru [z Montego Bay] a v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, považovať za dôležité osobitné geografické a ekologické podmienky a zraniteľnosť Baltického mora?

10. Môže sa „jasným objektívnym dôkazom“ v zmysle článku 220 ods. 6 Dohovoru, resp. „jednoznačným objektívnym dôkazom“ v zmysle článku 7 ods. 2 smernice 2005/35/ES okrem dôkazu, že sa loď dopustila porušenia, na ktoré sa vzťahujú uvedené predpisy, myslieť aj dôkaz týkajúci sa následkov vypúšťania? Aký dôkaz treba požadovať na to, aby sa preukázalo, že pobrežiu alebo iným záujmom pobrežného štátu, zdrojom pobrežného mora či [VEZ], napríklad populácii vtáctva a rýb, ako aj morskému prostrediu v tejto oblasti, hrozí škoda veľkého rozsahu? Znamená požiadavka jasného objektívneho dôkazu/jednoznačného objektívneho dôkazu, že napr. posúdenie negatívnych účinkov vypúšťania ropných látok musí byť vždy založené na konkrétnych výskumoch alebo štúdiách o účinkoch vykonaného vypúšťania ropných látok?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 43 Na účely odpovede na otázky položené vnútroštátnym súdom v prejednávanej veci je Súdny dvor vedený k výkladu Dohovoru z Montego Bay, Dohovoru Marpol 73/78 a Dohovoru o opatreniach na širom mori z roku 1969. Treba preto pripomenúť postavenie týchto dohovorov vo vzťahu k právu Únie.
- 44 Pokiaľ ide v prvom rade o Dohovor z Montego Bay, keďže tento dohovor bol podpísaný a schválený Úniou, jeho ustanovenia sú neoddeliteľnou súčasťou právneho poriadku EÚ a sú pre Úniu záväzné. Z tohto dôvodu Súdny dvor má právomoc vykladať tieto ustanovenia. Navyše tento dohovor má prednosť pred sekundárnym právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. júna 2008, Intertanko a i., C-308/06, EU:C:2008:312, body 42 a 53), ktoré sa má vykladať v čo najväčšej možnej miere v súlade s takýmito dohodami.
- 45 V druhom rade, pokiaľ ide o dohovor Marpol 73/78, ku ktorému Únia síce nepristúpila, ale sú ním viazané všetky jej členské štáty, tento dohovor môže mať dôsledky tak na výklad Dohovoru z Montego Bay, ako aj na výklad ustanovení sekundárneho práva, ktoré patria do pôsobnosti dohovoru Marpol 73/78, ako sú napríklad ustanovenia smernice 2005/35. Totiž vzhľadom na obvyčajovú zásadu dobrej viery, ktorá je súčasťou medzinárodného práva verejného, a na článok 4 ods. 3 ZEÚ Súdny dvor prináleží vykladať tieto ustanovenia s ohľadom na dohovor Marpol 73/78 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. júna 2008, Intertanko a i., C-308/06, EU:C:2008:312, body 47 a 52).
- 46 V treťom rade, pokiaľ ide o Dohovor o opatreniach na širom mori z roku 1969, treba uviesť, že na jednej strane Únia k nemu nepristúpila, a na druhej strane Úniu nemožno považovať za nahrádzajúcu jej členské štáty už len preto, že nie všetky členské štáty sú stranami tohto dohovoru. Z toho vyplýva, že Únia nie je viazaná uvedeným dohovorom a že Súdny dvor nemá v rámci prejudiciálneho konania právomoc na výklad tohto dohovoru, ako takého (pozri analogicky rozsudok z 24. júna 2008, Commune de Mesquer, C-188/07, EU:C:2008:359, bod 85).
- 47 V každom prípade, keďže v tejto veci bol Súdny dvor vyzvaný na výklad Dohovoru z Montego Bay, je potrebné vziať do úvahy Dohovor o opatreniach na širom mori z roku 1969, keďže tento dohovor je súčasťou relevantných pravidiel na účely výkladu Dohovoru z Montego Bay.
- 48 Najmä z článku 237 Dohovoru z Montego Bay, ktorý upravuje vzťahy medzi týmto dohovorom a osobitnými dohovormi, ktorých cieľom je ochrana a zachovanie morského prostredia a medzi ktoré patrí aj dohovor o opatreniach na širom mori z roku 1969, totiž vyplýva, že Dohovorom z Montego Bay nie sú dotknuté osobitné povinnosti, ktoré prináležia členským štátom na základe týchto osobitných dohovorov.

- 49 V štvrtom rade vzhľadom na konštatovanie uskutočnené v bode 44 tohto rozsudku sa článok 7 ods. 2 smernice 2005/35, ktorý do práva Únie preberá ustanovenia článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a ktorého znenie je v podstate identické s uvedeným článkom tohto dohovoru, má vykladať v súlade s uvedeným článkom tohto dohovoru. V dôsledku toho sa výklad tohto článku 220 ods. 6 v zásade má považovať za uplatniteľný na článok 7 ods. 2 smernice 2005/35.

O prvej vete desiatej otázky

- 50 Prvou vetou desiatej otázky, ktorú je potrebné preskúmať ako prvú v poradí, sa vnútroštátny súd pýta, či sa článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a článok 7 ods. 2 smernice 2005/35 majú vykladať v tom zmysle, že pojmy „jasný objektívny dôkaz/jednoznačný dôkaz“ v zmysle týchto ustanovení sa týkajú nielen preukázania spáchania porušenia, ale aj preukázania následkov tohto porušenia.
- 51 Článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay stanovuje, že tam, kde existujú jasné objektívne dôkazy, že loď plávajúca dotknutou VEZ alebo pobrežným morom niektorého štátu sa dopustila v tejto VEZ alebo v pobrežnom mori porušenia platných medzinárodných noriem a štandardov alebo zákonov a nariadení tohto štátu, ktoré zodpovedajú takým medzinárodným normám a štandardom, ktoré boli prijaté na zabránenie, zníženie a kontrolu znečisťovania z lodí a uplatňujú ich, a toto porušenie viedlo k vypúšťaniu látok, ktoré spôsobilo škodu veľkého rozsahu alebo hrozilo spôsobením škody veľkého rozsahu pobrežiu alebo iným záujmom pobrežného štátu, zdrojom jeho pobrežného mora alebo VEZ tohto štátu, môže tento štát pri dodržaní ustanovení oddielu 7 tohto dohovoru a za predpokladu, že ho k tomu dôkazy oprávňujú, začať konanie vrátane zadržania lode v súlade s vnútroštátnymi predpismi tohto štátu.
- 52 Je potrebné konštatovať, že znenie článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay neumožňuje určiť, či je potrebné existenciu „jasného objektívneho dôkazu“ v zmysle tohto ustanovenia viazať výlučne na uskutočnené porušenie alebo tiež na jeho následky.
- 53 Za týchto podmienok je potrebné zohľadniť kontext, v akom sa uplatňuje výraz „jasný objektívny dôkaz“, a ciele sledované článkom 220 Dohovoru z Montego Bay.
- 54 V tomto ohľade treba uviesť, že odseky 3, 5 a 6 článku 220 Dohovoru z Montego Bay tvoria súbor stupňujúcich sa opatrení, ktoré môže prímorský štát prijať voči plavidlu, ktoré je podozrivé zo spáchania porušenia alebo v súvislosti s ktorým je nesporné, že sa dopustilo porušenia vo VEZ tohto štátu.
- 55 Najskôr článok 220 ods. 3 tohto dohovoru odkazuje na porušenie uplatniteľných medzinárodných pravidiel a noriem, ktorých cieľom je zabránenie, zníženie a kontrola znečisťovania z lodí a zákonov a iných právnych predpisov, ktoré dotknutý štát prijal v súlade s týmito medzinárodnými pravidlami a normami a priznal im účinnosť, pričom ide najmä o dohovor Marpol 73/78, ktorý definuje takéto porušenia.
- 56 Toto ustanovenie teda stanovuje, že ak existujú vážne dôvody domnievať sa, že k takému porušeniu došlo, pobrežný štát môže od dotknutej lode požadovať informácie týkajúce sa jej totožnosti a prístavu jej registrácie, jej posledného a budúceho prístavu alebo zastávky a ostatné nevyhnutné informácie potrebné pre zistenie, či k porušeniu došlo.
- 57 Ďalej článok 220 ods. 5 Dohovoru z Montego Bay oprávňuje pobrežný štát, aby vykonal fyzickú kontrolu lode. Na tieto účely toto ustanovenie vyžaduje, aby nielenže existovali vážne dôvody domnievať sa, že sa loď dopustila porušenia definovaného v článku 220 ods. 3 tohto dohovoru, ale aj aby toto porušenie bolo špecificky konkretizované, pokiaľ ide o jeho následky (ďalej len „porušenie s konkrétnymi následkami“). Uvedené porušenie muselo viesť k podstatnému vypúšťaniu látok do morského prostredia, ktoré spôsobilo alebo hrozilo spôsobením jeho vážneho znečistenia.

- 58 Zdá sa preto, že práve z dôvodu existencie porušenia s konkrétnymi následkami v zmysle článku 220 ods. 5 Dohovoru z Montego Bay autori tohto dohovoru oprávniili pobrežný štát na prijatie opatrenia, ktoré zasahuje do práv viac než opatrenie stanovené v uvedenom článku 220 ods. 3.
- 59 Napokon článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay je porovnateľný v článku 220 ods. 5 tohto dohovoru v rozsahu, v akom odkazuje na porušenie s konkrétnymi následkami. Porušenie v zmysle tohto ustanovenia musí totiž viesť k vypúšťaniu látok, ktoré spôsobilo škodu veľkého rozsahu alebo hrozilo spôsobením škody veľkého rozsahu pobrežiu alebo iným záujmom pobrežného štátu, zdrojom jeho pobrežného mora alebo VEZ tohto štátu (ďalej len „majetok a iné záujmy pobrežného štátu“).
- 60 Tieto dve ustanovenia sa však líšia v rozsahu, v akom článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay podmieňuje intervenčnú právomoc pobrežného štátu existenciou „jasného objektívneho dôkazu“, že k porušeniu s konkrétnymi následkami skutočne došlo, a nielen existenciou vážnych dôvodov domnievať sa, že došlo k spáchaniu porušenia. Navyše, pokiaľ sú splnené podmienky uplatnenia článku 220 ods. 6, pobrežný štát môže prijať osobitne prísne opatrenia, lebo môže nariadiť zastavenie dotknutej lode v súlade s vnútroštátnym právom tohto štátu.
- 61 Zdá sa teda, že autori Dohovoru z Montego Bay zamýšľali zveriť pobrežnému štátu právomoc prijať takéto osobitne prísne opatrenia, keďže na jednej strane porušenie, ktorého sa loď dopustila, spôsobuje alebo hrozí spôsobením škôd veľkého rozsahu tomuto členskému štátu a na druhej strane je preukázané, že predmetná loď sa dopustila tohto porušenia.
- 62 Keďže tieto dve podmienky sú rovnako dôležité a kumulatívne, je potrebné vykladať článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay tak, že stanovuje, že intervenčná právomoc pobrežného štátu je podmienená existenciou jasného objektívneho dôkazu jednak o tom, že loď sa dopustila porušenia v zmysle článku 220 ods. 3 tohto dohovoru, a jednak o tom, že bola spôsobená alebo hrozila škoda veľkého rozsahu pre dotknutý pobrežný štát v dôsledku uvedeného porušenia.
- 63 Takýto výklad tohto ustanovenia je podporený cieľom Dohovoru z Montego Bay, ktorým je stanoviť pre všetky morské oblasti spravodlivú rovnováhu medzi záujmami štátov v ich postavení pobrežných štátov a záujmami štátov v ich postavení štátov vlajky, ktoré si môžu odporovať (rozsudok z 3. júna 2008, Intertanko a i., C-308/06, EU:C:2008:312, bod 58).
- 64 Výkon intervenčnej právomoci pobrežného štátu vo VEZ, najmä právomoci nariadiť zastavenie lode plaviacej sa pod vlajkou iného štátu, a tým dočasne zabrániť tejto lodi v uplatňovaní jej slobody plavby, ktorá je v tejto oblasti zaručená medzinárodným morským právom, predpokladá s cieľom zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi záujmami pobrežného štátu a štátu vlajky, že uvedený pobrežný štát má dostatočný dôkaz a nielen vážne podozrenie o tom, že táto loď sa dopustila porušenia, ktoré spôsobilo alebo hrozilo spôsobením škôd veľkého rozsahu.
- 65 V dôsledku toho je potrebné odpovedať na prvú vetu desiatej otázky tak, že článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a článok 7 ods. 2 smernice 2005/35 sa majú vykladať v tom zmysle, že pojmy „jasný objektívny dôkaz/jednoznačný dôkaz“ v zmysle týchto ustanovení sa týkajú nielen preukázania spáchania porušenia, ale aj preukázania následkov tohto porušenia.

O prvej až tretej otázke

- 66 Svojou prvou až treťou otázkou, ktoré je potrebné preskúmať súčasne a ako druhé v poradí, sa vnútroštátny súd v podstate pýta na výklad pojmov „pobrežie alebo iné záujmy“ uvedených v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a pojmov „pobrežné pásmo a príbuzné záujmy“ uvedených v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35 vzhľadom na ustanovenia Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969.

- 67 Na účely výkladu ustanovení Dohovoru z Montego Bay je potrebné odkázať na pravidlá medzinárodného občajového práva zakotvené v ustanoveniach článku 31 ods. 1 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve, ktorými sú inštitúcie Únie viazané a sú súčasťou právneho poriadku Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2018, *Western Sahara Campaign UK*, C-266/16, EU:T:2018:118, bod 58 a citovanú judikáciu) a z ktorých vyplýva, že Zmluva sa má vykladať dobromyseľne, v súlade s obvyklým významom, ktorý sa dáva výrazom v Zmluve v ich celkovej súvislosti, a takisto s prihliadnutím na predmet a účel Zmluvy.
- 68 Najskôr treba konštatovať, že pojmy „pobrežie alebo iné záujmy pobrežného štátu“ uvedené v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay nie sú v tomto dohovore definované.
- 69 Pokiaľ ide o Dohovor o opatreniach na šírom mori z roku 1969, tento dohovor používa pojmy „pobrežie alebo podobné záujmy pobrežného štátu“ a spresňuje zmysel, ktorý treba priradiť pojmu „podobné záujmy“.
- 70 Konkrétne v zmysle znenia článku I ods. 1 tohto dohovoru sú jeho strany „oprávnené prijať také opatrenia na šírom mori, ktoré sú potrebné na zabránenie, zmiernenie alebo odstránenie vážneho a bezprostredného nebezpečenstva ich pobrežiu alebo podobným záujmom zo znečisťovania alebo hrozby znečisťovania mora ropnými látkami v súvislosti s námornou nehodou alebo úkonmi súvisiacimi s takouto nehodou, o ktorých možno odôvodnene predpokladať, že spôsobia vážne škodlivé následky“.
- 71 Ďalej článok II ods. 4 uvedeného dohovoru definuje „podobné záujmy“ ako „záujmy pobrežného štátu priamo dotknuté alebo ohrozené námornou nehodou, ako napríklad: [po prvé] námorné, pobrežné, prístavné činnosti alebo činnosti v ústí, vrátane rybolovných činností, ktoré predstavujú základný prostriedok živobytia dotknutých osôb; [po druhé] turistické atrakcie príslušnej oblasti; [a po tretie] zdravie pobrežného obyvateľstva a blaho dotknutej oblasti vrátane zachovania živých zdrojov mora, ako aj fauny a flóry“.
- 72 Treba uviesť, že pojmy „pobrežie alebo podobné záujmy pobrežného štátu“ v zmysle Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969 sú analogické s pojmi „pobrežie alebo iné záujmy pobrežného štátu“, ktoré sú použité v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay.
- 73 Článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay síce odkazuje vo francúzskej jazykovej verzii na pojem „littoral“ (pobrežie), pričom článok I ods. 1 Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969 používa vo francúzštine pojem „côtes“ (pobrežie). Oba tieto pojmy však označujú podľa zvyčajného zmyslu v bežnom jazyku oblasť kontaktu medzi morom a pevninou. Navyše tieto dve ustanovenia sú vyhotovené v rovnakom znení v ich anglickej jazykovej verzii, v ktorej sa používa rovnaký pojem, konkrétne „coastline“ na označenie tejto oblasti kontaktu.
- 74 Tento článok 220 ods. 6 odkazuje vo francúzskej jazykovej verzii tiež na pojem „État côtier“ (pobrežný štát), pričom článok II ods. 4 Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969 používa vo francúzskej jazykovej verzii pojem „État riverain“ (pobrežný štát). Oba tieto pojmy však označujú podľa zvyčajného zmyslu v bežnom jazyku štát, ktorého pevninské územia hraničia s morskými územiami.
- 75 Ďalej, ako tvrdí generálny advokát v bode 70 svojich návrhov, z legislatívnej histórie článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay jasne vyplýva, že strany tohto dohovoru čerpali inšpiráciu z Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969, keď rozhodli, že pobrežné štáty by tiež mali mať právomoc prijať opatrenia proti cudzím lodiam, ktoré sa dopustili porušenia vo VEZ v jurisdikcii tohto štátu. Preto je potrebné konštatovať, že zmysel pojmov „pobrežie alebo iné záujmy“, uvedených v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay, je v zásade rovnaký ako je zmysel vyplývajúci z článku I ods. 1 a z článku II ods. 4 Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969.

- 76 Vzhľadom na to treba tiež pripomenúť, že ku dňu prijatia Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969 režim VEZ ešte nebol súčasťou medzinárodného práva.
- 77 Dohovor z Montego Bay však zakotvil uznanie VEZ a odvtedy upravuje jej právny režim. V tomto kontexte zo znenia článku 220 ods. 6 tohto dohovoru jasne vyplýva, že sa vzťahuje aj na „zdroje jeho VEZ“, či už živé alebo neživé, ktoré v zmysle článku 56 ods. 1 písm. a) a b) uvedeného dohovoru podliehajú jurisdikcii pobrežného štátu.
- 78 Ďalej je potrebné chápať pojem „zdroje“ pobrežného mora pobrežného štátu uvedený v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay v tom zmysle, že zahŕňa neživé zdroje pobrežného mora.
- 79 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že je namieste odpovedať na prvú až tretiu otázku tak, že pojmy „pobrežie alebo iné záujmy“ uvedené v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a pojmy „pobrežné pásmo a príbuzné záujmy“ uvedené v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35 sa majú vykladať v tom zmysle, že majú v zásade rovnaký zmysel ako pojmy „pobrežie alebo podobné záujmy“ uvedené v článku I ods. 1 a článku II ods. 4 Dohovoru o opatreniach na šírom mori z roku 1969 s tým, že tento článok 220 ods. 6 sa uplatňuje aj na neživé zdroje pobrežného mora pobrežného štátu a na všetky zdroje v jeho VEZ.

O štvrtej otázke

- 80 Svojou štvrtou otázkou, ktorú treba skúmať ako tretiu v poradí, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a článok 7 ods. 2 smernice 2005/35 majú vykladať v tom zmysle, že zdroje pobrežného mora alebo VEZ pobrežného štátu, v zmysle týchto ustanovení, zahŕňajú výlučne lovené druhy alebo zahŕňajú aj živé druhy, ktoré sú spojené s lovenými druhmi a sú na nich závislé, ako sú rastlinné a živočíšne druhy, ktoré lovené druhy využívajú ako potravu.
- 81 Je potrebné uviesť, že článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay sa týka škôd, ktoré boli spôsobené alebo hrozili „všetkým“ zdrojom pobrežného mora alebo VEZ pobrežného štátu. Toto ustanovenie preto musí byť v tomto ohľade predmetom extenzívneho výkladu, ktorý vyplýva z jeho samotného znenia, a nemožno ho chápať tak, že by vylučovalo niektoré zdroje z pôsobnosti uvedeného ustanovenia.
- 82 Preto sa zdroje pobrežného mora alebo VEZ pobrežného štátu v zmysle tohto článku 220 ods. 6 musia chápať tak, že sa týkajú nielen lovených druhov, ale aj živých, ktoré sú spojené s lovenými druhmi a sú na nich závislé.
- 83 Vzájomná závislosť medzi rôznymi druhmi je navyše výslovne zohľadnená Dohovorom z Montego Bay. V rámci zachovania živých zdrojov upraveného v článku 61 tohto dohovoru totiž pobrežný štát v rámci opatrení, ktoré prijíma na základe odseku 3 tohto článku, s cieľom zachovať alebo obnoviť populácie lovených druhov, musí takisto podľa odseku 4 uvedeného článku výslovne zohľadniť dôsledky pre tie druhy, ktoré sú spojené s lovenými druhmi alebo sú na nich závislé.
- 84 Preto je potrebné odpovedať na štvrtú otázku tak, že článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a článok 7 ods. 2 smernice 2005/35 sa majú vykladať v tom zmysle, že zdroje pobrežného mora alebo VEZ pobrežného štátu v zmysle týchto ustanovení zahŕňajú lovené druhy, ale aj živé druhy, ktoré sú spojené s lovenými druhmi a sú na nich závislé, ako sú rastlinné a živočíšne druhy, ktoré lovené druhy využívajú ako potravu.

O šiestej otázke

- 85 Svojou šiestou otázkou, ktorú treba preskúmať ako štvrtú v poradí, sa vnútroštátny súd pýta, či a prípadne akým spôsobom treba zohľadniť pojem „vážne znečistenie“ uvedený v článku 220 ods. 5 Dohovoru z Montego Bay pri uplatňovaní článku 220 ods. 6 tohto dohovoru a článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, a najmä pri posudzovaní dôsledkov porušenia, ako sú vymedzené v týchto ustanoveniach.
- 86 V tejto súvislosti, hoci článok 220 ods. 5 Dohovoru z Montego Bay nedefinuje pojem „znečistenie“, z článku 1 ods. 4 tohto dohovoru vyplýva, že „znečistenie morského prostredia“ znamená „priame alebo nepriame zanesenie látok človekom alebo energie do morského prostredia vrátane ústia riek, ktoré majú alebo môžu mať také zhubné účinky ako je poškodenie živých zdrojov a morského života, ohrozenie ľudského zdravia, zabránenie morskej činnosti vrátane rybolovu a iného legitímneho využívania mora, zhoršenie úžitkovej kvality morskej vody a obmedzenie podmienok pre rekreáciu“.
- 87 Článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay zas odkazuje najmä na pojem „iné záujmy“ pobrežného štátu, ktorý, ako vyplýva z bodu 75 tohto rozsudku, musí v zásade mať rovnaký zmysel, ako je zmysel spresnený v článku II ods. 4 Dohovoru o opatreniach na širom mori z roku 1969.
- 88 Hoci ochrana „iných záujmov“ pobrežného štátu sa stáva zvyčajne relevantnou v situácii znečistenia, je potrebné konštatovať, že článok II ods. 4 Dohovoru o opatreniach na širom mori z roku 1969 sa osobitne týka škodlivých hospodárskych, sociálnych a zdravotných následkov takéhoto znečistenia pre pobrežný štát, a najmä toho, že je spôsobená alebo hrozí škoda veľkého rozsahu najprv rôznym profesijným činnostiam súvisiacim s využívaním mora a vykonávaným obyvateľmi žijúcimi na pobreží, ktoré predstavujú základný existenčný prostriedok pre týchto obyvateľov, ďalej činnostiam spojeným s cestovným ruchom v týchto pobrežných oblastiach a napokon zdraviu a pohode uvedeného obyvateľstva.
- 89 Z tohto porovnania vyplýva, že existujú zásadné rozdiely medzi článkom 220 ods. 5 a článkom 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay.
- 90 Na jednej strane totiž tento článok 220 ods. 5 s prihliadnutím na článok 1 ods. 4 Dohovoru z Montego Bay jednak nemá za cieľ konkrétne chrániť majetok a iné záujmy pobrežného štátu, a jednak tento štát nie je povinný preukázať existenciu „škody veľkého rozsahu“ spôsobenej týmto záujmom.
- 91 Z tohto dôvodu, keďže je predmet týchto dvoch ustanovení odlišný, nie je v zásade namieste zohľadniť pri uplatnení článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay pojem „vážne znečistenie“ uvedený v článku 220 ods. 5 tohto dohovoru.
- 92 Preto je potrebné odpovedať na šiestu otázku v tom zmysle, že v zásade nie je namieste zohľadniť pojem „vážne znečistenie“ uvedený v článku 220 ods. 5 Dohovoru z Montego Bay pri uplatňovaní článku 220 ods. 6 tohto dohovoru a článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, a najmä pri posudzovaní následkov porušenia, ako sú vymedzené v týchto ustanoveniach.

O piatej a siedmej otázke a posledných dvoch vetách desiatej otázky

- 93 Svojou piatou a siedmou otázkou a poslednými dvomi vetami desiatej otázky, ktoré je potrebné preskúmať spoločne ako piate v poradí, sa vnútroštátny súd v podstate pýta na to, akým spôsobom treba posudzovať následky porušenia definované v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35.

- 94 Ako vyplýva z bodu 65 tohto rozsudku, článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay sa má vykladať v tom zmysle, že sa týka nielen jasného objektívneho preukázania spáchania porušenia, ale aj preukázania následkov tohto porušenia.
- 95 Toto ustanovenie tiež stanovuje, že na účely jeho uplatnenia porušenie spôsobené loďou muselo viesť k vypusteniu látok, ktoré spôsobilo alebo hrozilo spôsobením škôd veľkého rozsahu majetku a iným záujmom pobrežného štátu.
- 96 V dotknutej situácii to znamená, že treba zohľadniť všetky skutočnosti umožňujúce preukázať, že škoda bola spôsobená alebo hrozila vo vzťahu k tomuto majetku a týmto záujmom, ako aj ohodnotiť rozsah spôsobenej alebo hroziacej škody vo vzťahu k tomuto majetku a týmto záujmom, a to bez toho, aby sa *a priori* uprednostňoval určitý druh dôkazov.
- 97 V tomto kontexte treba uviesť, že majetok a iné záujmy pobrežného štátu chránené článkom 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay zahŕňajú rozmanité prvky.
- 98 Z toho vyplýva, že je namieste identifikovať zasiahnutý majetok a záujmy a ohodnotiť závažnosť zásahu do niektorého z ich prvkov, respektíve do ich celku.
- 99 Treba tiež zohľadniť osobitnú povahu majetku a iného záujmu zasiahnutých škodou. Zraniteľnosť pobrežného štátu z dôvodu škodlivého pôsobenia vypúšťania látok sa totiž líši v závislosti od povahy majetku a iných záujmov. Preto najmä nebezpečenstvo pre zdravie obyvateľov žijúcich na pobreží zasahuje v zásade pobrežný štát viac než len výlučne hospodárska škoda.
- 100 Okrem toho treba preukázať následky vypúšťania látok na majetok a iné záujmy pobrežného štátu.
- 101 V tomto ohľade vzhľadom jednak na možnú naliehavosť prijatia ochranného opatrenia a jednak na význam samotného rizika vzniku škody, ako to vyplýva zo znenia článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay, stačí na to, aby bol pobrežný štát oprávnený prijať takéto opatrenie, s prihliadnutím na dostupné vedecké údaje preukázať povahu a rozsah škody, ktorá by mohla byť spôsobená uvedeným vypúšťaním látok rôznemu majetku a rôznym iným záujmom pobrežného štátu. Na tieto účely treba najmä v čo najväčšej možnej miere zohľadniť povahu škodlivej látky alebo škodlivých látok obsiahnutých vo vypustených látkach, ako aj predmet, smer, rýchlosť a trvanie šírenia sa týchto vypustených látok.
- 102 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že je namieste odpovedať na piatu a siedmu otázku a posledné dve vety desiatej otázky tak, že na posúdenie dôsledkov porušenia, ako sú definované v článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, je potrebné zohľadniť všetky skutočnosti umožňujúce preukázať, že škoda bola spôsobená alebo hrozila vo vzťahu k majetku a iným záujmom pobrežného štátu, ako aj ohodnotiť rozsah spôsobenej alebo hroziacej škody vo vzťahu k tomuto majetku a týmto záujmom, pričom sa zohľadní najmä:
- kumulatívna povaha zásahu do viacerých častí tohto majetku, respektíve do celého majetku a všetkých iných záujmov, ako aj rozdiely v zraniteľnosti pobrežného štátu, pokiaľ ide o zásahy do rôzneho majetku a rôznych záujmov,
 - nepriaznivé predvídateľné dôsledky vypúšťania látok vo vzťahu k majetku a iným záujmom, a to nielen na základe dostupných vedeckých údajov, ale tiež na základe povahy škodlivej látky alebo škodlivých látok obsiahnutých vo vypustených látkach, ako aj objem, smer, rýchlosť a trvanie šírenia sa týchto vypustených látok.

O deviatej otázke

- 103 Svojou deviatou otázkou, ktorú treba preskúmať ako šiestu v poradí, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či a prípadne akým spôsobom osobitné geografické a ekologické vlastnosti a zraniteľnosť oblasti Baltského mora vplývajú na podmienky uplatňovania článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a článku 7 ods. 2 smernice 2005/35.
- 104 V tomto ohľade, ako zdôraznil generálny advokát v bode 105 svojich návrhov, Baltské more je medzinárodne uznávané ako osobitná oblasť charakterizovaná geografickými osobitosťami a mimoriadne zraniteľným ekosystémom, ktorý potrebuje osobitnú ochranu.
- 105 Takéto osobitosti sa priamo odrážajú na definícii a kvalifikácii porušenia v zmysle článku 220 ods. 3 Dohovoru z Montego Bay a v nadväznosti na to na uplatnení článku 220 ods. 6 tohto dohovoru. Pravidlo 15 bod B časti C kapitoly 3 prílohy I k dohovoru Marpol 73/78 vymedzuje porušenie, ku ktorému došlo v osobitnej oblasti reštriktívnejšie než v prípade vypúšťania látok mimo osobitnej oblasti.
- 106 Vzhľadom na to treba pripomenúť, že osobitným cieľom článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay nie je zabezpečiť osobitnú ochranu v osobitnej oblasti, ale ochranu určitého majetku a záujmov pobrežného štátu bez ohľadu na skutočnosť, či more pri tomto štáte predstavuje alebo nepredstavuje osobitnú oblasť.
- 107 Preto, hoci by osobitosti Baltského mora mohli byť prípade zohľadnené pri posúdení rozsahu škody spôsobenej pobrežnému štátu, tieto osobitosti by nemali mať automaticky vplyv na toto posúdenie.
- 108 Z týchto úvah vyplýva, že je namieste odpovedať na deviatu otázku tak, že osobitné geografické a ekologické vlastnosti a zraniteľnosť oblasti Baltského mora majú vplyv na podmienky uplatňovania článku 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay a článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, pokiaľ ide o definíciu a kvalifikáciu porušenia, ako aj, hoci nie automaticky, na posúdenie rozsahu škody, ktorú toto porušenie spôsobilo majetku a iným záujmom pobrežného štátu.

O ôsmej otázke

- 109 Svojou ôsmou otázkou, ktorú je potrebné preskúmať ako poslednú v poradí, sa vnútroštátny súd pýta, či sa článok 1 ods. 2 smernice 2005/35 má vykladať v tom zmysle, že oprávňuje členské štáty uložiť prísnejšie opatrenia v súlade s medzinárodným právom, než sú opatrenia uvedené v článku 7 ods. 2 tejto smernice, ak je uvedený článok uplatniteľný.
- 110 V tomto ohľade, ako vyplýva zo samotného znenia článku 1 ods. 2 smernice 2005/35, táto smernica nebráni členským štátom v tom, aby v súlade s medzinárodným právom prijali prísnejšie opatrenia proti znečisťovaniu morí z lodí.
- 111 Treba tiež zdôrazniť, že z nijakého ustanovenia uvedenej smernice nevyplýva, že by sa možnosť priznaná členským štátom v tomto článku 1 ods. 2 mala obmedzovať len na niektoré ustanovenia tejto smernice.
- 112 V dôsledku toho sa takáto možnosť musí v zásade uplatniť tiež v prípade článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, v ktorom je upravená právomoc pobrežného štátu zakročiť proti lodi v tranzite.
- 113 Článok 1 ods. 2 smernice 2005/35 však spresňuje, že prípadné prísnejšie opatrenia musia byť v súlade s medzinárodným právom.

- 114 V tomto ohľade treba uviesť, ako vyplýva z bodu 49 tohto rozsudku, že článok 7 ods. 2 smernice 2005/35 sa má vykladať v súlade s článkom 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay.
- 115 Podľa bodu 63 tohto rozsudku však tento článok 220 ods. 6 odzrkadľuje snahu Dohovoru z Montego Bay stanoviť pre všetky morské oblasti spravodlivú rovnováhu medzi záujmami štátov v ich postavení pobrežných štátov a záujmami štátov v ich postavení štátov vlajky.
- 116 V dôsledku toho článok 7 ods. 2 smernice 2005/35 nemožno chápať tak, že umožňuje pobrežnému štátu prijať prísnejšie opatrenia, než sú stanovené v tomto článku, keďže inak by hrozilo riziko narušenia spravodlivej rovnováhy medzi záujmami pobrežných štátov a záujmami štátov vlajky, ktorú sa snaží dosiahnuť článok 220 ods. 6 Dohovoru z Montego Bay.
- 117 Napriek tomu takýto výklad nemôže brániť pobrežnému štátu v prijatí opatrení, ktoré sú rovnocenné s opatreniami stanovenými v tomto článku 220 ods. 6, keďže tento článok nestanovuje taxatívny zoznam schválených opatrení, ako to vyplýva z použitia pojmu „najmä“.
- 118 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že je potrebné odpovedať na ôsmu otázku tak, že článok 1 ods. 2 smernice 2005/35 sa má vykladať v tom zmysle, že neoprávňuje členské štáty uložiť prísnejšie opatrenia v súlade s medzinárodným právom, než sú opatrenia uvedené v článku 7 ods. 2 tejto smernice, ak je tento článok uplatniteľný, avšak s tým, že pobrežné štáty sú oprávnené prijať aj iné opatrenia s obdobným dosahom, ako majú opatrenia stanovené v uvedenom článku 220 ods. 6.

O trovách

- 119 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Článok 220 ods. 6 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, podpísaného v Montego Bay 10. decembra 1982 a článok 7 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES zo 7. septembra 2005 o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií vrátane trestných sankcií za trestné činy v oblasti znečistenia, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/123/ES z 21. októbra 2009, sa majú vykladať v tom zmysle, že pojmy „jasný objektívny dôkaz/jednoznačný dôkaz“ v zmysle týchto ustanovení sa týkajú nielen preukázania spáchania porušenia, ale aj preukázania následkov tohto porušenia.
2. Pojmy „pobrežie alebo iné záujmy“ uvedené v článku 220 ods. 6 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a pojmy „pobrežné pásmo a príbuzné záujmy“ uvedené v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, zmenenej smernicou 2009/123, sa majú vykladať v tom zmysle, že majú v zásade rovnaký zmysel ako pojmy „pobrežie alebo podobné záujmy“ uvedené v článku I ods. 1 a článku II ods. 4 Medzinárodného dohovoru o opatreniach na šírom mori v prípade nehôd spojených s ropným znečistením, uzatvoreného 29. novembra 1969 v Bruseli, s tým, že tento článok 220 ods. 6 sa uplatňuje aj na neživé zdroje pobrežného mora pobrežného štátu a na všetky zdroje v jeho výlučnej ekonomickej zóne.

3. Článok 220 ods. 6 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a článok 7 ods. 2 smernice 2005/35, zmenenej smernicou 2009/123, sa majú vykladať v tom zmysle, že zdroje pobrežného mora alebo výlučnej ekonomickej zóny pobrežného štátu v zmysle týchto ustanovení zahŕňajú lovené druhy, ale aj živé druhy, ktoré sú spojené s lovenými druhmi a sú na nich závislé, ako sú rastlinné a živočíšne druhy, ktoré lovené druhy využívajú ako potravu.
4. V zásade nie je namieste zohľadniť pojem „vážne znečistenie“ uvedený v článku 220 ods. 5 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve pri uplatňovaní článku 220 ods. 6 tohto dohovoru a článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, zmenenej smernicou 2009/123, a najmä pri posudzovaní následkov porušenia, ako sú vymedzené v týchto ustanoveniach.
5. Na posúdenie dôsledkov porušenia, ako sú definované v článku 220 ods. 6 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a v článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, zmenenej smernicou 2009/123, je potrebné zohľadniť všetky skutočnosti umožňujúce preukázať, že škoda bola spôsobená alebo hrozila vo vzťahu k majetku a iným záujmom pobrežného štátu, ako aj ohodnotiť rozsah spôsobenej alebo hroziacej škody vo vzťahu k tomuto majetku a týmto záujmom, pričom sa zohľadní najmä:
 - kumulatívna povaha zásahu do viacerých častí tohto majetku, respektíve do celého majetku a všetkých iných záujmov, ako aj rozdiely v zraniteľnosti pobrežného štátu, pokiaľ ide o zásahy do rôzneho majetku a rôznych iných záujmov,
 - nepriaznivé predvídateľné dôsledky vypúšťania látok vo vzťahu k majetku a iným záujmom, a to nielen na základe dostupných vedeckých údajov, ale tiež na základe povahy škodlivej látky alebo škodlivých látok obsiahnutých vo vypustených látkach, ako aj objem, smer, rýchlosť a trvanie šírenia sa týchto vypustených látok.
6. Osobitné geografické a ekologické vlastnosti a zraniteľnosť oblasti Baltského mora majú vplyv na podmienky uplatňovania článku 220 ods. 6 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a článku 7 ods. 2 smernice 2005/35, zmenenej smernicou 2009/123, pokiaľ ide o definíciu a kvalifikáciu porušenia, ako aj, hoci nie automaticky, na posúdenie rozsahu škody, ktorú toto porušenie spôsobilo majetku a iným záujmom pobrežného štátu.
7. Článok 1 ods. 2 smernice 2005/35, zmenenej smernicou 2009/123, sa má vykladať v tom zmysle, že neoprávňuje členské štáty uložiť prísnejšie opatrenia v súlade s medzinárodným právom, než sú opatrenia uvedené v článku 7 ods. 2 tejto smernice, ak je tento článok uplatniteľný, avšak s tým, že pobrežné štáty sú oprávnené prijať aj iné opatrenia s obdobným dosahom ako majú opatrenia stanovené v uvedenom článku 220 ods. 6.

Podpisy